

Vergaderjaar 2001–2002

26 448

Structuur van de uitvoering werk en inkomen (SUWI)

Nr. 55

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 11 september 2002

Tijdens het ordedebat van 3 september jl. heeft mevrouw Verburg (CDA) mij verzocht om te reageren op artikelen in Elsevier en Trouw over het functioneren van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV). Tevens vroeg zij mij in te gaan op de vraag hoe ik ervoor zal zorgen dat het UWV optimaal gaat functioneren.

Met deze brief voldoe ik aan de verzoeken van mevrouw Verburg.

De publicaties in Elsevier en Trouw zijn voornamelijk gebaseerd op de in opdracht van het UWV uitgevoerde nulmeting. Deze nulmeting heeft mijn ambtsvoorganger met een brief van 28 juni 2002 aan de Kamer aangeboden (Kamerstukken 2001–2002, 26 448, nr. 47). Naar aanleiding hiervan heeft op 3 juli 2002 een Algemeen Overleg met de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid plaatsgevonden (Kamerstukken 2001–2002, 26 448, nr. 51).

Het Algemeen Overleg op 3 juli had voornamelijk een procedureel karakter. Op de inhoud van de nulmeting is – behoudens de achterstanden in de uitvoering van de WAO – niet nader ingegaan. Het is uiteraard van belang om zicht te hebben op de aard van de specifieke risico's.

Nulmeting

Volgens de nulmeting hebben de risico's bij het UWV onder meer betrekking op:

- *de haalbaarheid van doelstellingen*; de startsituatie van het UWV is minder rooskleurig dan werd aangenomen, er is onvoldoende zekerheid over de omvang van achterstanden door de hantering van verschillende definities, de kwaliteitsdoelstellingen staan onder druk door onhanteerbare definities ten aanzien van rechtmatigheid, op termijn kan sprake zijn van schaalnadelen door de gekozen divisiesstructuur, de UWV-werkzaamheden zijn onvoldoende binnen de keten

van werk en inkomen gepositioneerd, er is sprake van gebrek aan ICT-ondersteuning in relatie tussen CWI, UWV en gemeenten, de verwevenheid van UWV-USZO met ABP bemoeilijkt de integratie van werkprocessen, de voorbereiding op de Wet verbetering Poortwachter is onvoldoende en UWV heeft onvoldoende tijd genomen voor een eenduidige invoering van CBBS;

- *de sturing en beheersing*; de managementinformatie is onvoldoende betrouwbaar, het UWV besteedt onvoldoende aandacht aan de doelstellingen voor 2002 en er bestaat gebrek aan inzicht van de invulling van de efficiencytaakstelling;
- *het juridisch vlak*; een centrale contractenadministratie ontbreekt;
- *het fiscaal vlak*; er is sprake van een onjuiste verwerking van samenloop van uitkeringen bij UWV-Cadans, er is sprake van een onjuiste verwerking van grensoverschrijdende uitkeringen, er is sprake van onjuiste voorschotbetaling loonbelasting en premies en er is sprake van openstaande geschilpunten met de Belastingdienst;
- *het financieel vlak*; er doen zich risico's voor ten aanzien van verstrekking van niet juist vastgestelde uitkeringen, de doelstellingen ten aanzien van vermindering van de uitkeringsdebiteuren zijn onvoldoende geoperationaliseerd en de inrichting van het invorderingsproces is onvoldoende;
- *de huisvesting*; er is onvoldoende zicht op opleveringseisen, er is sprake van rigide huurtermijnen en substantiële afkopsommen en de administratie van de huisvestingscontracten is onvoldoende;
- *de ICT*; er is sprake van onvoldoende aansluiting van systemen met de toekomstige UWV-organisatieprocessen, er is sprake van onvoldoende aandacht voor impact van het wetsvoorstel Walvis op ICT-infrastructuur, er is sprake van onvoldoende informatie over onderhoudbaarheid van systemen, de gegevensuitwisseling tussen voormalige uitvoeringsinstellingen voldoet niet en de registratie van ICT-contracten is versnipperd;
- *de veranderstrategie en organisatie van het veranderproces*; er is onvoldoende centrale regie op het veranderproces, er is sprake van risico's van verkoking van het veranderproces en er is onvoldoende aandacht voor de impact van het wetsvoorstel Walvis op de veranderstrategie;
- *de programma's en projecten*: er is sprake van een onbeheersbare projectenportfolio.

Verantwoordelijkheid UWV

De aard van de risico's waarmee het UWV wordt geconfronteerd, vraagt om een realistische aanpak waarbinnen te nemen maatregelen en tijdspaden duidelijk benoemd zijn. Een door de Raad van Bestuur van het UWV ingestelde stuurgroep is verantwoordelijk voor het op zo kort mogelijke termijn treffen van maatregelen die de in de nulmeting onderkende risico's voorkomen c.q. beheersen. Ter voorbereiding van de stuurgroepacties is de nulmeting omgevormd tot een actieplan. Aan ieder in de nulmeting vermeld risico zijn acties gekoppeld en daaraan is een verantwoordelijke UWV-manager toegewezen. De acties worden ingebed in de reguliere planning- en controlcyclus van het UWV.

Op 27 augustus jl. heb ik kennis gemaakt met de Raad van Bestuur van het UWV. Dit overleg heb ik benut om met de Raad van Bestuur het functioneren van het UWV te bespreken. Uitkomst van het overleg is dat het UWV met mij op een aantal concrete onderwerpen heldere afspraken heeft gemaakt over te ondernemen acties, te behalen resultaten en de daarvoor geldende termijnen. Dit geldt onder meer voor het wegwerken van de bestaande achterstanden, de aanpak van de openstaande posten en de betrouwbaarheid van gegevens in het kader van het financieel beheer. Zo zal volgens de Raad van Bestuur van het UWV een aanzienlijk

deel van de achterstanden aan het einde van 2002 zijn weggewerkt en zal het financieel beheer dit jaar op orde zijn. Voor een deel van de in de nulmeting genoemde risico's heb ik inmiddels afspraken gemaakt met het UWV.

De overige onderdelen zullen door het UWV vastgelegd dienen te worden in het jaarplan van het UWV voor 2003.

Marsroute kwaliteitsverbetering

De verbetering van de kwaliteit van de uitvoering is één van de belangrijkste thema's voor de komende jaren. Genoemde nulmeting is daarbij een belangrijk vertrekpunt. De problematiek is omvangrijk. De afgelopen jaren werden gekenmerkt door onduidelijkheid over de definitieve inrichting van de uitvoeringsorganisatie. Daardoor zijn noodzakelijke investeringen in mensen en materiaal deels uitgebleven. De start van het UWV per 1 januari 2002 schept duidelijkheid over de inrichting van de uitvoering en maakt het mogelijk voluit te gaan werken aan de oplossing van de risico's. Het UWV moet hiertoe de gelegenheid krijgen om zo de voordelen die aan de UWV-vorming zijn verbonden ook te bereiken. Duidelijkheid in de uitvoering acht ik van groot belang. Daarmee komt de vraag op of de keuze voor de vorming van het UWV binnen SUWI een juiste is geweest. Een nieuwe discussie over de structuur van de uitvoering draagt echter niet bij aan de kwaliteit van de uitvoering in de komende jaren.

De bouw van het UWV vergt een lange termijn aanpak. Hiervoor is een periode van 5 jaar uitgetrokken. In deze periode zullen de geschetste risico's successievelijk aangepakt worden en zal het UWV kwaliteitsverbetering moeten realiseren. Dit impliceert echter wel dat meer indringend het pad van verbetering in de kwaliteit moet worden vastgesteld en gemonitord. Daarbij gaat het om het afspreken van eenduidige prestatieverbeteringen volgens een vooraf vastgesteld tijdpad. Een strikt ingevulde Planning- en Controlcyclus met jaarplan, jaarbudget en kwartaalverantwoording is hiervoor absoluut noodzakelijk. De Raad van Bestuur zal zich hieraan in de komende maanden voluit moeten verbinden.

Over de actuele stand van zaken in de uitvoering zal ik de Kamer in het kader van de begrotingsbehandeling van SZW informeren.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A. J. de Geus